

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 7.Pf.20.277/2023/19/III.

A felperes:

felperes

(felperes címe)

A felperes képviselője:

Dr. Maráth Csaba ügyvéd

(ügyvéd címe)

Dr. Barki Bálint ügyvéd

(ügyvéd címe1)

Az alperesek:

I. rendű alperes neve

(I.r. alperes címe) I. rendű

II.r. alperes

(II.r. alperes címe) II. rendű

Az alperesek képviselője:

Germus és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Germus Gábor ügyvéd)

(ügyvéd címe) I. rendű alperes képviselőjében

Szűcs Péter Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szűcs Péter ügyvéd)

(ügyvéd címe.) II. rendű alperes képviselőjében

A beavatkozó:

I.r. alperesi beavatkozó

(I.r. alperesi beavatkozó címe)

I. rendű alperes pernyertessége érdekében

II.r. alperesi beavatkozó

(II.r. alperesi beavatkozó címe)

II. rendű alperes pernyertessége érdekében

A beavatkozó képviselője:

Dr. Donauerné dr. Polecsák Mária ügyvéd

(ügyvéd címe) I. rendű alperesi beavatkozó képviselőjében

Bebesi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bebesi István ügyvéd)

(ügyvéd címe) II. rendű alperesi beavatkozó képviselőjében

A per tárgya: személyiségi jogok megsértése, sérelemdíj és kártérítés

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 6.P.20.332/2021/78.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 210.000 (Kétszáztízezer) forint + áfa összegű, a II. rendű alperesi beavatkozónak 100.000 (Százezer) forint + áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára – a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának külön felhívására – 157.972 (Százötvenhétezer-kilencszázhetvenkettő) forint állam által előlegezett szakértői költséget.

Kötelezi a felperest 1.200.000 (Egymillió-kettőszázezer) forint fellebbezési illeték megfizetésére az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az I. rendű alperes a 2015. április 28-án kötött szerződéssel díjazás ellenében vállalta a II. rendű alperes felé az általa végzett egynapos plasztikai sebészeti műtétekhez humánegészségügyi szolgáltatásként a beavatkozásokhoz szükséges tárgyi feltételek és szakszemélyzet biztosítását. A szerződésben rögzítették, hogy a betegek felé a velük közvetlenül szerződő II. rendű alperest terheli szakmai és kártérítési felelősség.

[2] A II. rendű alperes az I. rendű alperes intézményében a felperes írásbeli beleegyezése alapján 2016. február 8-án háti bőrfelesleg kimetszést, a derék, felhas és belsőcomb területéről zsírszövet eltávolítást, valamint köldök áthelyezésével hasplasztikát végzett; 2016. június 1-jén a háton középvonalban a műtési hegek közötti területről zsírszövet eltávolítását, mindkét oldali csípőtájékról bőr-, és zsírfelesleg eltávolítását, emlőimplantátumok beültetését, az emlők felvarrását, a karokon zsírszövet eltávolítását és bőrkimetszést, a köldökgyűrű-heg jobboldalán kimetszéssel korrekciót és a talpak bőrmegvastagodása eltávolítását végezte el.

[3] A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I-II. rendű alperesek az ellátása során megsértették az élethez, testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát; igényt támasztott 9.700.000 forint sérelemdíj és 5.300.000 forint vagyoni kártérítés, valamint ezen összegek törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére.

[4] Érvelése szerint az I-II. rendű alperesek a műtétek során szakmai hibát vétettek, eljárásuk nem felelt meg az elvárható gondosság elvének sem, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77. § (3) bekezdésébe ütköző magatartásuk a kárfelelősségüket megalapozza.

[5] Kifogásolta, hogy a műtétek előtt bőrgyógyász szakorvos véleményének a beszerzése elmaradt, amely az autoimmun bőrbetegsége (pikkelysömör) miatt nem lett volna mellőzhető. A két műtét túl szoros időrendben követte egymást, ezért nem állt rendelkezésre a szöveti regenerációhoz szükséges idő. A mellplasztika során túlzott méretű implantátumok kerültek behelyezésre, az operáló nem adekvát mellfelvarrási technikát alkalmazott. A hasplasztikai beavatkozásnál a kialakult heg aszimmetrikus (hullámos) lefutású; a köldök nem kerek formájú, hanem csíkszerű lett; a karplasztika esetén a hegek mindkét oldalon L alakban a könyökhajlatig futnak, jobboldalon kiszélesedtek és érzékenyek, a jobb kar csökkent érzékenységgé vált. A nem azonos karkörterefogat eltérő mennyiségű szöveteltávolítás eredménye; a hátplasztika vonatkozásában pedig kifogásolható a hegek eltérő vonalvezetése és kiszélesedése, valamint a cisztaképződés, amely nem megfelelő becsövezésre vagy annak korai eltávolítására vezethető vissza.

[6] A felperes kifogásolta, hogy a beavatkozásokat megelőzően nem részesült az Eütv. 13. § (1)-(2) bekezdéseiben előírt tájékoztatásban, ezért megfelelő információk hiányában nem volt döntési helyzetben.

[7] Tekintettel arra, hogy az alakformáló beavatkozások nem hozták meg a remélt esztétikai végeredményt, a kialakult állapota kifogásolható, ez pszichés terhet jelent a számára, ami megalapozza a sérelemdíj iránti követelését; a vagyoni kárigényét arra alapította, hogy csak további műtési beavatkozásokkal szüntethető meg a kedvezőtlen állapota.

[8] Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében – jogalap hiányában – a kereset elutasítását kérte.

[9] Érvelése szerint a közreműködői szerződés alapján a felperes felé a II. rendű alperes tartozik szakmai és kártérítési felelősséggel, a felperessel közvetlen jogviszonyba nem került, tőle díjazásban nem részesült. A műtéti kockázatokról és szövődményekről való tájékoztatás nyújtása is a beavatkozásokat végző, valamint az orvosi dokumentációt kiállító II. rendű alperest terhelte.

[10] A II. rendű alperes érdemi ellenkérelmében jogalap hiányában és az összegyszerűség bizonyítatlansága okán kérte a kereset elutasítását.

[11] Érvelése szerint az I. rendű alperes állt egészségügyi jogviszonyban a felperessel, a beavatkozások során közreműködőként járt el, ezért a magatartásáért a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:148. §-a szerint az I. rendű alperes tartozik felelősséggel; utalt arra is, hogy a kárfelelősségét kizáró szerződési rendelkezés a Ptk. 6:152. §-a alapján semmis.

[12] A passzív perbeli legitimációja hiányán túl arra hivatkozott, hogy plasztikai beavatkozások esetén az egészségügyi szolgáltató nem egy konkrét esztétikai eredmény elérésére, hanem arra vállal kötelezettséget, hogy a tevékenységét a szakmai és etikai szabályoknak megfelelően, a tőle elvárható gondossággal fogja végezni.

[13] A műtéteket a szakma szabályainak és az elvárható gondosság elvének megfelelően végezte, a felperes által utólag kifogásolt alakváltozások az egyéni testi adottságaiból, valamint a későbbi testsúlygyarapodásából adódnak. A felperes elégedett a műtétek eredményével, ugyanis a közösségi média felületeken fellelhető nyilvános fotói szerint nincs testképzavara, az alakját nyíltan vállalja.

[14] A sérelemdíj iránti igényt alaptalannak tartotta, felperes ugyanis nem igazolta, hogy a beavatkozásokkal összefüggésben pszichés traumát kellett átélnie, az általa szükségesnek tartott rekonstrukciós műtétek összege pedig nem bizonyított.

[15] Az I-II. rendű alperesi beavatkozók az érdemi ellenkérelmekhez csatlakozva a kereset elutasítását kérték.

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 593.852 forint, a II. rendű alperesnek 971.550 forint, az I. rendű és II. rendű alperesi beavatkozónak személyenként 150.000 forint perköltséget, továbbá az állam javára, felhívásra 466.760 forint szakértői költséget és 900.000 forint feljegyzett illetéket.

[17] Döntésének jogi indokolása szerint a jogvitát az Eütv. 13. §-a, 77. § (3) bekezdése, 134. § (1) bekezdése, 244. § (1)-(2) bekezdései, valamint a Ptk. közreműködői szerződésre és személyiségi jogok védelmére, kártérítésre vonatkozó szabályai alkalmazásával bírálta el.

[18] Rögzítette, hogy az I-II. rendű alperesek egészségügyi szolgáltatók, közöttük a Ptk. 6:148. §-a szerint minősülő közreműködői szerződés jött létre, amely a 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően tartalmazta a felelősségvállalásra vonatkozó szabályokat akként, hogy a beteggel közvetlenül szerződő partnert – adott esetben a II. rendű alperest, aki az I. rendű alperest közreműködőként vette igénybe – terheli szakmai és kártérítési felelősség. Tekintettel arra, hogy harmadik személyek felé a közreműködő magatartásáért annak az igénybevevője felel, az I. rendű alperessel szembeni keresetet elutasította.

[19] A tanúvallomásokat értékelve kifejtette: a felperes házastársának édesanyja, tanú1 és a műtetet végző orvos, tanú2 tanúk vallomása szerint a felperes szóban tájékoztatást kapott az esetleges műteti kockázatokról, a várható eredményekről, külön kiemelve, hogy a plasztikai beavatkozások kimenetele nagyban függ a testi adottságaitól. A tanúk egyezően állították, hogy a felperesnek módja volt kérdéseket feltenni a műtéteket megelőző konzultációkon, ezzel a lehetőséggel az őt elkísérő tanú1-val együtt élt is. A becsatolt beleegyező nyilatkozatokon külön-külön szerepelnek az egyes műtétek kockázatai, előforduló szövődményei, ezek egy része gépelt formában készült, ugyanakkor a sorok végén kézírással további lehetséges szövődményeket is rögzítettek, valamint azt is, hogy a kozmetikai eredményre nem adható garancia. A tanúvallomásokat és az okiratokat együtt értékelve az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a műtétek előtti tájékoztatás megfelelt az Eütv. 13. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltaknak, a felperesnek lehetősége nyílt az előforduló kockázatokat és szövődményeket megismerni, amelyet az aláírásával igazolt. Nem menti a felperest a jogkövetkezmények viselése alól, hogy a dokumentumokat nem olvasta el; cselekvőképes személyként a saját felelőssége, hogy a szerződéses rendelkezéseket megismerje.

[20] Az aggálytalannak elfogadott igazságügyi orvostani és pszichológus szakértői vélemények alapján arra vont le következtetést, hogy a II. rendű alperes a szakma szabályainak és az elvárható gondosság elvének megfelelően készítette elő és végezte el a műtéteket.

[21] Pikkelysömör fennállásáról a II. rendű alperesnek nem volt tudomása, de a szakvélemény szerint az egyébként sem indokolt volna bőrgyógyászati konzíliumot, mert a műtétek hosszútávú eredményességét, a szövődmények kialakulását érdemben nem befolyásolta; a két beavatkozás között eltelt négy hónapos időtartam pedig a szakmai előírásoknak megfelelt.

[22] A szakértői vélemény szerint az esztétikai célú műteti beavatkozások előtt nem szükséges és nem is része a gyakorlatnak a pszichológiai vagy pszichiátriai konzílium, ezért ennek elmaradása sem róható a II. rendű alperes terhére. Tekintve, hogy a beavatkozások megfelelően történtek, az annak eredményével összefüggően kialakult disztímiás zavar nem szakmai szabályszegés következménye.

[23] A szakértői bizonyítás igazolta a műtéti technikák megfelelő megválasztását, azt, hogy a has, a hát és a karok vonatkozásában a műtét előtti jelölések megfelelőek voltak, a megereszkedett bőrreszletek ezek alapján kerültek eltávolításra, a gyógyulást követően a műtéti hegek lefutása, elhelyezkedése és a köldök helyzete is jónak minősült. A háton található műtéti hegek utólagos kiszélesedése a beavatkozás szükségszerű következménye, az nagyban függ a páciens egyéni adottságaitól. A karokat érintő érzészavar jelenlétét a szakértői vélemény nem támasztotta alá, a szakértő kitért arra, hogy annak kialakulása a heg melletti területen – a műtéti technikától függetlenül – elkerülhetetlen. A mellplasztika tervezése és elvégzése szabályszerűen történt, a jobb emlő a műtétet követően rövid időn belül megereszkedett, a jobb emlőt érintő enyhe fokú tokzsugorodás alakult ki, de ez a műtéti technikától független, a páciens egyéni sajátosságaira vezethető vissza. A szakértő hangsúlyozta, hogy a felperesnél elsődlegesen elért eredmények és a jelenlegi állapot között jelentős eltérés, romlás látható, ez azonban a műtétet követő testsúlygyarapodás miatt következett be, a terheséggel együtt járó testsúlyváltozás következtében a hasfal ismét megereszkedett, az emlők mirigyállománya lefordult az implantátumokról, azokon kettős kontúr, valamint jelentős aszimmetria alakult ki.

[24] Az elsőfokú bíróság szükségtelensége okán mellőzte a felperes szakértői bizonyítás kiegészítésére irányuló indítványát. Alaptalannak tartotta az érvelését, miszerint szakértői plasztikai sebész nem bejegyzett igazságügyi szakértő, ugyanis a szakvélemény elkészítésében szakkonzultánsként vett részt, megfelelő szakismerettel rendelkezett.

[25] A felperes 76. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben pontosított kérdéseit a szakértő a szakvéleményben részben megválaszolta, részben pedig nem képezték a per tárgyát. A hegek vonalvezetéséről és kiszélesedéséről a szakértő akként foglalt állást, hogy az a háti metszés szükségszerű, nem elkerülhető következménye, amely nem tervezési hiba, a páciens egyéni adottságaitól függ. Cisztaképződést alátámasztó orvosi dokumentáció nem állt rendelkezésre, annak fennállását semmilyen vizsgálat nem igazolta. Az implantátum mérete és a megválasztott műtéti technika megfelelő volt, a megereszkedés nem ennek, hanem a nehéz kiindulási helyzetnek és a felperes későbbi terhességének, testsúlygyarapodásának a következménye. A karok esetében a szakértő szövődményt nem állapított meg, azok esztétikai állapota jelenleg is jó.

[26] Az elsőfokú bíróság mellőzte a felperes által felkért magánszakértő és a perben kirendelt szakértő együttes meghallgatását is. A felperes a perfelvétel során úgy nyilatkozott, hogy az általa beszerzett magánszakértői véleményt nem kéri figyelembe venni, igazságügyi szakértő kirendelésére tett indítványt. Ebből következően a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 313. § (3) bekezdése alapján csak a kirendelt szakértő tárgyalásra történő idézésére lett volna lehetőség.

[27] A felperes az elsőfokú bíróság ítélete ellen benyújtott, pontosított fellebbezésében elsődlegesen annak részbeni megváltoztatásával a II. rendű alperessel szembeni keresetének helyt adó döntés meghozatalát, másodlagosan a Pp. 381. §-a alapján annak hatályon kívül helyezését kérte.

[28] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a kirendelt szakértő véleménye alapján tévesen állapította meg, hogy a műtétet követő szülés utáni elhízása az egyértelmű oka a plasztikai beavatkozásokkal kapcsolatos egészségügyi problémáinak, a kedvezőtlen esztétikai állapot kialakulásának. A kirendelt szakértő is rögzítette, hogy az állapota nem optimális.

[29] A magánszakértői vélemény, a leletei, a fényképfelvételek és tanú tanú vallomása egyértelműen igazolta, hogy már a terhességét megelőzően – amikor még egyáltalán nem volt elhízott – fennálltak a plasztikai beavatkozással okozott egészségügyi problémái. A fényképeken még laikus szemmel is látható esztétikai problémákról a magánszakértő egyértelműen megállapította, hogy a műtétet végző orvos szakmai hibáira vezethetők vissza. Hangsúlyozta, hogy a magánszakértő igazságügyi plasztikai sebész szakértő, míg szakértő nem. Utóbbi a véleményét az elhízására alapította, amely azonban nem felel meg a valóságnak; kizárólag a szülés után hízott meg, éppen a sikertelen műtétekkel összefüggő pszichés okok miatt.

[30] Álláspontja további alátámasztására szolgál, hogy a kezelőorvosa – a tanú vallomása szerint is – a műtétek elvégzését követően, még a szülését megelőzően felajánlotta korrekációs műtétek elvégzését, amely lehetőséggel bizalomvesztés miatt nem élt.

[31] Súlytalan a testképének az elfogadására vonatkozó érvelés, az elsőfokú eljárás során becsatolt fotók ugyanis retusáltak, az ismeretségi körének készültek és egyetlen fényképen sem szerepelnek fedetlenül azok a testrészei, amelyeken a plasztikai műtétek negatív, visszataszító eredményei láthatók.

[32] A szakértő véleményében foglaltaktól eltérően a köldöke helyzete nem optimális, a hasa bőre nem feszes; 2016 márciusában az Intézetben végzett vizsgálatnál a köldöke már váladékozott, abból savós folyadék távozott. A háti műtét esetében szemmel látható a hegek eltérő vonalvezetése, kiszélesedése, amely tervezési hiányosság, a cisztaképződés pedig a nem megfelelő drainezés, vagy korai drain eltávolítás eredménye.

[33] A fogyását követően 75/B/C és nem nagyobb méretű melleket kívánt, a műtétet végző orvos azonban nagyobb implantátumokat helyezett be bimbókörüli és függőleges mellfelvarrás technikájával, amelynek következtében a mell kúposága csökkent és nem szüntette meg a hosszanti bőrfeszítést. A mellek ismételt megereszkedésének az oka – amelyet a jobb emlő vonatkozásában a kirendelt szakértő véleménye, a bal emlő vonatkozásában az Intézet lelete támasztja alá – a túlzott méretű implantátum és a nem adekvát műtéti technika alkalmazása.

[34] A szakvéleményben foglaltaktól eltérően a karokon lévő hegek mindkét oldalon L alakban a könyökhajlatig futnak, az izommozgások miatt főleg jobb oldalon kiszélesedtek és érzékenyek. Az egyidejű zsírleszívás emelte a szövődmények előfordulásának esélyét, adott esetben a jobb kar csökkent érzékenységét okozta, a nem azonos karkörfogat pedig az eltérő mennyiségű szöveteltávolítás eredménye, amely a műtét alatti pontos súly és térfogatmérésekkel megelőzhető lett volna.

[35] A pikkelysömöre laikus által is felismerhető, amennyiben a kezelőorvosa körültekintően járt volna el, bőrgyógyász szakorvos véleményét kérte volna, az autoimmun betegeknél ugyanis magasabb a gyulladásos szövödmények aránya és a hegek gyógyulási mechanizmusa is kóros lehet, a műtéti stressz pedig a betegség fellángolásához vezethet.

[36] A kórelőzményében rögzítésre került, hogy a műtét elvégzését pszichés és szociális panaszokat okozó esztétikai elváltozások miatt kérte. A Társaság állásfoglalásai szerint a plasztikai sebészeti beavatkozások csak egy részét képezik a terápiának, ahhoz társszakmáknak is társulniuk kell. Adott esetben nem lett volna mellőzhető pszichológiai és pszichiátriai konzílium, az elmulasztása szakmai hiba.

[37] A műtéti beavatkozások rendkívül szoros időrendben követték egymást, így nem volt elegendő idő a szöveti regenerációhoz, az optimális gyógyuláshoz.

[38] Okfejtése szerint az elsőfokú bíróság a kirendelt szakértő szakvéleményét nem fogadhatta volna el az érdemi döntése alapjául, az csak egy bizonyíték a többi mellett, a bizonyítékokat pedig összességükben kellett volna értékelnie, figyelembe véve a magánszakértő szakmai megállapításait is. A magánszakértő és a kirendelt szakértő szakvéleménye közötti lényeges eltérések okán az elsőfokú bíróság nem mellőzhette volna az együttes meghallgatásukat, annak eredményeként – szükség esetén – újabb szakértő kirendelését.

[39] A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte.

[40] A felperes a lefolytatott bizonyítást elégtelennek tartja, ezért ellentmondásos az elsőfokú ítélet megváltoztatása iránti elsődleges fellebbezési kérelme. A követelés összegére bizonyítás nem folyt, ezért csak annak jogalapja tekintetében lenne lehetőség eltérő döntés meghozatalára, de erre vonatkozó kérelmet a fellebbezése nem tartalmaz.

[41] Az elsőfokú bíróság a bizonyítást helytállóan folytatta le és annak eredményét okszerűen értékelte. A felperesnek a keresetében kellett volna indítványt tennie magánszakértő bevonására, ennek hiányában a becsatolt magánszakértői vélemény bizonyítékként nem vehető figyelembe, alkalmatlan a kirendelt szakértő véleményének aggályossá tételére. A felperesnek a Pp. 316. §-a szerinti jogszabályi feltételek teljesülését kellett volna igazolnia, amelyre nem került sor; érvelése kizárólag arra szorítkozott, hogy a magánszakértői vélemény tartalma eltér a kirendelt szakértő véleményétől, ezen túlmenően viszont orvosi iratra, szakirodalomra, protokollra vagy szakmai irányelvre nem hivatkozott.

[42] A szakértői bizonyítás a műtéttel összefüggésbe hozható egészségügyi problémát nem tárt fel, a felperes személyiségzavara a pszichiáter szakértő véleménye szerint nincs okozati összefüggésben a műtéti ellátással. Nincs olyan szakmai szabály, amely szerint a plasztikai sebésznek a hozzá bejelentkező páciens előzetesen pszichológiai vizsgálatra kellene küldenie, a testkép elfogadása esetén nem is lenne szükség műtéti beavatkozásra.

[43] A fellebbezésben foglaltaktól eltérően nem áll rendelkezésre olyan vizsgálati lelet, amely a felperes születése előtt készült és bizonyítaná az általa állított szakmai hibák fennállását. A szakértői bizonyítással műtéti hiba, maradandó károsodás nem volt igazolható, a műtét utáni esztétikai állapot jelentősen jobb, mint az előtte fennállt, amelyet – a szakértői véleményen túl – a csatolt fényképfelvételek is igazoltak. Azok az esztétikai problémák, amelyekre a felperes hivatkozott, a műtétet követő szülés miatti súlygyarapodással állnak okozati összefüggésben, szöveti nyúlás és gyengülés okán álltak elő. A felperes kezelőorvosa nem a szakmai hibák elismerése miatt, hanem segítő szándékkal ajánlotta fel a korrekciós műtétek elvégzését.

[44] A felperes nem igazolta, hogy a műtét után nem hízott el, az általa csatolt fényképek ugyanis hiteles testsúlyadat nélküliek és egy túlsúlyos nőt ábrázolnak. Nem helytálló az a hivatkozása, hogy a fényképeken az általa kifogásolt esztétikai hibák laikus szemmel is láthatók, ebben az esetben nem lett volna szükség szakértői bizonyításra.

[45] Alaptalan a szakkonzultáns kompetenciájának a kétségbe vonása, nem annak van jelentősége, hogy igazságügyi szakértő-e, hanem annak, hogy rendelkezett plasztikai szakképesítéssel.

[46] A perben nem merült fel bizonyíték arra, hogy a kezelőorvosnak a pikkelysömörrel tudnia kellett, nem voltak látható tünetei a vizsgálat időpontjában, továbbá a szakértő egyértelművé tette, hogy a betegség a műtéti eredményt nem befolyásolja.

[47] A II. rendű alperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte.

[48] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást kellően feltárta és abból helytálló jogi következtetésre jutott, sem az elsőfokú ítélet megváltoztatásának, sem a hatályon kívül helyezésének nem állnak fenn a feltételei.

[49] A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálat során az elsőfokú bíróság ítéletének az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasító rendelkezését nem érintette, figyelemmel arra, hogy ebben a részében az ítélet fellebbezés hiányában a Pp. 358. § (5) bekezdése értelmében jogerőre emelkedett.

[50] A felperes fellebbezése nem megalapozott.

[51] A Pp. 383. § (1) bekezdése értelmében a Fővárosi Ítéltáblának elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy szükséges-e az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes által másodlagosan kért, a Pp. 381. §-án alapuló hatályon kívül helyezése.

[52] A Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet azzal a fellebbezési érveléssel, miszerint a magánszakértő és a kirendelt szakértő véleménye közötti lényeges eltérések okán nem lett volna mellőzhető a szakértők együttes meghallgatása és annak eredményéhez képest új szakértő kirendelése.

[53] A fellebbezésben foglaltaktól eltérően az elsőfokú bíróság a szakértő alkalmazására vonatkozó perjogi szabályozással összhangban jutott arra, hogy a felperes által beszerzett magánszakértői vélemény bizonyítékként nem vehető figyelembe. A Pp. 300. § (3) bekezdése szerint ugyanis törvény eltérő rendelkezése hiányában szakértő a fél megbízása vagy kirendelés alapján, indítványra alkalmazható. A Fővárosi Ítéltábla kiemeli: a szakértői bizonyítás koncepcionális megújításának egyik eleme a szakértő kirendelésének a fenntartása mellett a magánszakértői vélemény intézményesítése, ugyanakkor az új koncepció kizárja, hogy a fél ugyanazon szakkérdés vonatkozásában egyidejűleg, különböző módon igénybe vett szakértőt alkalmazzon. Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a felperes nem magánszakértői vélemény benyújtását [Pp. 302. § (1) bekezdés], hanem szakértő kirendelését [Pp. 307. § (1) bekezdés] indítványozta, ezáltal a törvényben biztosított választási jogát gyakorolva elzárta a magánszakértővel történő bizonyítás lehetőségét. A Pp. 316. § (3) bekezdése szerint a szakértői bizonyításra vonatkozó szabályozás ellenére vagy annak megsértésével benyújtott magánszakértői vélemény a perben bizonyítékként nem vehető figyelembe. Ebből következően a felperes magánszakértői vélemény bizonyítékkénti felhasználására vonatkozó érvelése nem áll összhangban a perjogi renddel, a magánszakértői vélemény értékelésének szükségessége a szabad bizonyítás elvéből sem vezethető le.

[54] Mindezért súlytalan a magánszakértői vélemény szakmai végkövetkeztetéseire, a szakértők közötti véleményeltérésre vonatkozó, valamint az együttes meghallgatásuk, a magánszakértői vélemény okirati bizonyítékként való felhasználása, a magánszakértő tanúkénti meghallgatása szükségességére alapított fellebbezési érvelés. A szakértő által szakkonzultánsként bevont szakértől plasztikai sebész szakmai kompetenciája sem volt alappal megkérdőjelezhető azon az alapon, hogy a magánszakértőtől eltérően nem igazságügyi szakértő.

[55] A Fővárosi Ítéltábla ugyanakkor annyiban egyetértett a kirendelés alapján folyt szakértői bizonyítás hiányosságára vonatkozó fellebbezési okfejtéssel, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 313. § (3) bekezdésében foglaltakba ütközően annak ellenére mellőzte a szakértő felvilágosítás megadására felhívását, hogy a felperes a 66. és 75. sorszámú észrevételeiben vitatta a szakmai végkövetkeztetés lényeges elemét adó súlygyarapodása időbeliségére és a testképe befolyásolására vonatkozó szakértői álláspontot. Ennek pótlására – a mulasztás másodfokú eljárásban orvoslása céljából – a Fővárosi Ítéltábla 8. sorszámú végzésével felhívta a szakértőt, hogy nyilatkozzon az észrevételekben foglaltakra, kitérve a felperes műtét előtti és utáni állapotát dokumentáló fényképfelvételek felhasználására. A kirendelt Intézetl a felhívásra az elsőfokú eljárásban benyújtott szakvéleményét (60.) kiegészítette (Pf/14.), az ekként kiegészítésre került szakvéleményben kellő magyarázatokkal valamennyi releváns szakkérdést megválaszolt, ellentmondásmentes szakmai végkövetkeztetése lehetővé tették a jogvitában meghozott döntés érdemi felülbírálatát.

[56] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság releváns tényállásra alapított érdemi döntésével és annak jogi indokolásával – a kiegészített szakvéleményben foglaltakra is tekintettel – egyetértett; a fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelmekben kifejtettekre figyelemmel kiemeli a következőket.

[57] Az elsőfokú bíróság által helytállóan felhívott, az Eütv. káresemény idején hatályos 244. § (2) bekezdése szerint az egészségügyi szolgáltatásokkal összefüggésben keletkezett kárigényekre, illetve a személyiségi jogsértések esetén követelhető igényekre a Ptk.-nak a szerződésen kívül okozott kárért való felelősségre, valamint a személyiségi jogok megsértésének szankcióira vonatkozó szabályait kell alkalmazni. A polgári jogi (kártérítési) felelősség tartalmát a Ptk. 6:519. §-a határozza meg, amelynek első fordulata a felelősség konjunktív feltételeit, a második fordulata a felelősség alóli mentesülés lehetőségét szabályozza. A bizonyítottsághoz fűződő érdekeltisége alapján a károsultat terheli a kártérítési felelősség konjunktív feltételei – kár, jogellenes magatartás, okozati összefüggés – fennállásának a bizonyítása, amelynek sikeressége esetén a felelősség alóli mentesülés érdekében a károkozónak azt kell bizonyítania, hogy úgy járt el, ahogy az az adott esetben elvárható. Az egészségügyi szolgáltatótól elvárható magatartás zsinórmértékét az Eütv. 77. § (3) bekezdése tölti ki tartalommal, amely szerint minden beteget – az ellátás igénybevételének jogcímeire tekintet nélkül – az ellátásban résztvevőktől elvárható gondossággal, valamint a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartásával kell ellátni. A felróhatóság hiányának bizonyíthatatlansága esetén az egészségügyi szolgáltató annak bizonyításával mentesülhet a kártérítő felelősség alól, hogy a beteg egészségkárosodását nem az általa nyújtott egészségügyi ellátás felróható mozzanata idézte elő, az akkor is bekövetkezett volna, ha az ellátása minden tekintetben megfelel az Eütv. 77. § (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek.

[58] A felperes személyiségi jogai megsértését, sérelemdíj megfizetése és vagyoni kártérítés iránti követelését arra vezette vissza, hogy a II. rendű alperes a műtétek előkészítése, ütemezése és elvégzése során nem a szakma szabályainak és az elvárható gondosság elvének megfelelően járt el; a beavatkozásokkal érintett testrészei nem lettek esztétikusak, a műtétek nem érték el a testképe általa remélt jobbítását; a beavatkozásokat megelőző kielégítő tájékoztatása is elmaradt, ezért nem volt az önrendelkezési joga gyakorlásához szükséges tényleges döntési helyzetben.

[59] A Fővárosi Ítéltábla rámutat: a perben nem volt vitás, hogy a műtéteket a II. rendű alperes végezte, ezért a kárfelelősség alóli mentesülése vizsgálata volt szükséges, annak bizonyítása terhelte, hogy a műtétekkel elért testkép szakmailag alappal nem kifogásolható, a felperes sérelmesnek tartott állapota nem szakmai szabályszegés vagy az elvárható gondosság elvét sértő eljárása következtében alakult ki, mulasztás – a tájékoztatási kötelezettsége teljesítése tekintetében – sem terheli.

[60] A kirendelés alapján lefolytatott és a másodfokú eljárásban kiegészített igazságügyi orvostani szakértői bizonyítás aggálytalan eredményének okszerű értékelésével arra a következtetésre kellett jutni, hogy a II. rendű alperes a felperes esztétikai célú beavatkozásai

során az Eütv. 77. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően járt el, magatartásának nem volt felróható mozzanata, a felelősség alóli kimentése sikeres.

[61] A felperes a műtétek előkészítését az általa hiányolt konzíliumok elmaradása okán alaptalanul kifogásolta. Erre vonatkozó szakmai előírás hiányában a tervezett beavatkozásokat megelőzően pszichológus bevonása nem volt indokolt.

[62] A felperes pikkelysömőre vonatkozásában a szakértő egyértelművé tette, hogy a betegség önmagában nem ellenjavallat, nem befolyásolja a beavatkozások hosszútávú eredményét; a műtéteket megelőzően bőrgyógyászati konzílium akkor indokolt, ha a betegség a műtéti területen aktivitást mutat. A szakirodalmi adatok alapján nem jelenthető ki, hogy a műtéti hegképződést hátrányosan befolyásolja, a felperes ezzel ellentétes szakmai álláspontot nem igazolt. A felperes a pikkelysömör műtét előtti észlelhetőségét, kezelőorvosa általi felismerhetőségét csupán állította, de nem bizonyította; az anamnézisben alapbetegségként nem került rögzítésre, ahogy a betegséggel kapcsolatos gyógyszerelése sem.

[63] A szakértő a beavatkozásokat a hiánytalan orvosi dokumentáció, a felperesről a műtéteket megelőzően és közvetlenül követően, illetőleg a szakértői vizsgálata során készült, az állapota változásának megítéléséhez kellően informatív fényképfelvételek alapján vizsgálta. A felperes a testképváltozása eltérő időbeliségét alátámasztó bizonyítékot nem csatolt, a kiegészített szakvéleményre a jogorvoslati eljárás során benyújtott fényképfelvételek a szakértő szakmai végkövetkeztetései kialakításakor döntően értékelésre kerültek. A fellebbezésben foglaltaktól eltérően a szakértő a műtétek egymást követő sorrendjét, időbeli ütemezését megfelelőnek találta; bár összességében úgy nyilatkozott, hogy az elért eredmény nem optimális, ugyanakkor azt jónak ítélte, figyelemmel a beavatkozásokkal érintett területeken fennálló nehéz kiindulási helyzetre, valamint arra, hogy jobb műtéti eredményt biztosító módszer nem áll rendelkezésre.

[64] A mellek vonatkozásában a szakértő rögzítette, hogy a műtét után tapasztalható minimális emlőaszimmetria nem műtéttechnikai hiba eredménye, a kiindulási helyzet alapján – jelentős emlőaszimmetria és megereszkedés – az elért eredmény jónak minősül. A szakértői vizsgálat időpontjában észlelt, a jobb mellel érintő enyhe tokzsugor a leggondosabb műtéti technikával sem lett volna megelőzhető, a hegszövetképződés egyéni adottságtól függ, a felperes esetében nem minősül súlyosnak. Az implantátumok méretválasztása megfelelő volt, nem azok helyzete változott meg, hanem az emlők mirigyállománya ereszkedett meg – a mirigyállomány mennyiségi változása, akár növekedése, akár csökkenése a terhességgel jár együtt és a műtéti eredményt egyénenként változóan rontja –, a felperesnél észlelhető nagyfokú romlás oka a mirigyállomány és zsírszövet implantátumokról lecsúszása, a testsúlygyarapodás miatt az emlők megereszkedtek és nagyfokú aszimmetria alakult ki, amely nem függ össze az implantátumok méretével.

[65] A szakértő a has vonatkozásában megállapította, hogy a műtét után feszes volt, a kiindulási alaphoz képest a végeredmény megfelelőnek minősül, a seb metszésének a lefutása megfelelő; a köldök helyzete optimális, alakja nem műtéttechnikai hiba eredménye. A felperes által kifogásolt köldökváladékozás mellett sem állt fenn sebgyógyulási zavar, a köldök szövődménymentesen gyógyult. A felperes jelenlegi állapota – a hasfal ismételt megereszkedése – a testsúlygyarapodásával és a várandósságával függ össze.

[66] A felperes háta vonatkozásában a szakértő azt rögzítette, hogy a háti heg lefutása, a metszések iránya megfelelő, a megereszkedett részek műtéti eltávolítása megtörtént. A hegvonal jelentősen kiszélesedett a műtét után, de ez a háti metszés szükségszerű következménye, mértéke egyéni adottság és a felperesnél a nehéz kiindulási helyzetből kifejezetten jó eredményt sikerült elérni. A felperes az állított cisztaképződésre nem szolgáltatott bizonyítékot, ezért a szövődmény kifogásoló fellebbezési okfejtése súlytalan.

[67] A szakértő további megállapítása szerint a felkarokon a hegek elhelyezkedése jó és a bőr feszes volt, érzékszavarra a felperes a vizsgálata időpontjában nem panaszkodott, az egyébként a műtét szükségszerű velejárója, amely műtéttechnikával nem kerülhető el. A heg jobboldali kiszélesedése nem szakmai mulasztás, hanem egyéni adottság eredménye. A kar körfogatok élettanilag is eltérnek és az utólagos zsírszövet felszaporodás miatt a körfogatmérés nem informatív; a műtéti eredmény ebben a vonatkozásban is megfelelőnek minősül.

[68] Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást úgy, hogy a II. rendű alperes a tájékoztatási kötelezettségét sem szegte meg. Az Eütv. 13. §-a szabályozza a beteg tájékoztatáshoz való jogát, az Eütv. 134-135. §-ai írják elő a tájékoztatás körében a kezelőorvost terhelő kötelezettségeket; ezen jogszabályi rendelkezések szerint a műtét előtt álló betegnek a kockázatokról és a szövődményekről adott tájékoztatása akkor megfelelő, ha az részletes és kellően egyéniesített. A tájékoztatásnak olyannak kell lennie, hogy a beteg minden olyan lényeges információ birtokába kerüljön, amely alapján megalapozottan tud dönteni a műtethez való hozzájárulás megadásáról vagy annak megtagadásáról, azaz megfelelően gyakorolhatja az Eütv. 15. § (1) bekezdésében szabályozott önrendelkezési jogát. A Fővárosi Ítéltábla utal arra is: a szépsészeti műtétek tekintetében a beavatkozást kérő páciensnek általában nagyobb kockázatot kell vállalnia és viselnie, mint amekkora kockázat a betegre az egészségét gyógyító jellegű beavatkozásnál hárul. Rámutat arra is: a kártérítés általános szabályából következően az egészségügyi szolgáltató a tájékoztatáshoz való jog sérelme miatt csak olyan károk megtérítéséért tehető felelőssé, amelyek okozati összefüggésben állnak a sérelmes magatartással.

[69] Az elsőfokú bíróság a lefolytatott tanúbizonyítás és a műtéti beleegyezést tartalmazó okiratok okszerű értékelésével jutott arra, hogy a felperesnek nyújtott tájékoztatás megfelelt az Eütv. 13. §-ában foglaltaknak; az egyes testrészeken végzett beavatkozáshoz kapcsolódó írásbeli tájékoztatások – külön a mellfelvarráshoz, a mellnagyobbításhoz, a felkarplasztikához, a zsírszíváshoz, a hasplasztikához, a bőr- és zsírfelület eltávolításához –figyelmeztetést tartalmaztak a felperes által perben sérelmezett szövődmények

kialakulásának a lehetőségére, valamint szövegkiemeléssel és annak aláhúzásával felhívták a figyelmét arra, hogy az orvosi garancia a beavatkozás elvégzésének szakszerű és szabályszerű elvégzésére vonatkozik, a páciens által elvárt vagy normálisnak tekintett kozmetikai eredményre garancia nem adható. A nyilatkozatokban szerepel az is, hogy belegezés esetén azt a beteg az elolvasása és a megértése után írta alá, az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy amennyiben a felperes ezeket nem olvasta el gondosan és nem tanulmányozta át az aláírásuk előtt, ennek következménye a II. rendű alperesre nem hárítható. Tekintettel arra, hogy a felperes a műtéti belegező nyilatkozatokat aláírta, az okiratokban a lehetséges szövődmények feltüntetésre kerültek és nála olyan szövődmény nem alakult ki, amelyről előzetesen nem kapott tájékoztatást, ezért az általa sérelmezett hátrányok kialakulása és a beteg-tájékoztatás közötti okozati összefüggés nem áll fenn.

[70] Figyelemmel arra, hogy a fellebbezésben előadottak sem eltérő tényállás megállapítására, sem érdemben eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra, hogy a II. rendű alperes a felperes ellátása során felróható magatartást nem tanúsított, mulasztás nem terheli, eredményes kimentése folytán a kereset elutasítása indokolt volt, a Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[71] A másodfokú eljárás a II. rendű alperes és a támogató beavatkozója pernyertességével zárult, ezért a felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a jogi képviselőjével felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (Ükr.) alkalmazásával megállapított fellebbezési eljárási költségek megfizetésére, amelyek összegét a Fővárosi Ítéltábla a II. rendű alperes vonatkozásában az Ükr. 2. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával – 7 munkaóra, 30.000 forint óradíj alapulvételével – a II. rendű alperesi beavatkozó vonatkozásában az Ükr. 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alkalmazásával – a tényleges képviselői tevékenység munka- és időigényességére figyelemmel – mérlegeléssel állapította meg és amelyekhez az Ükr. 4/A. §-a szerint hozzáadódik az áfa összege.

[72] A felperes részleges költségfeljegyzési joga folytán le nem rótt – az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján számított – fellebbezési eljárási illeték, valamint állam által előlegezett szakértői költség viseléséről a Pp. 101. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdése alapján határozott.

[73] A Fővárosi Ítéltábla tájékoztatja a felperest arról, hogy az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint az illeték megfizetése a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé; a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pontja szerint a fellebbezési illeték megfizetéséről szóló közleményben fel kell tüntetnie az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a saját adóazonosító számát.

Budapest, 2024. február 21.

Dr. Kincses Attila s.k.

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s.k.

előadó bíró

Dr. Csordás Csilla s.k.

bíró

A kiadmány hitelül: